

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historyczny GIS - ćwiczenia laboratoryjne, PG_00193826						
Kierunek studiów	Geografia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Oceanografii i Geografii -> Pracownia Systemów Informacji Geograficznej - GIS						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Maciej Markowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	15.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		5.0		30.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do samodzielnej pracy z danymi historycznymi w środowisku GIS, w tym do pozyskiwania, digitalizacji, kalibracji i analizy informacji przestrzennych z różnych źródeł. Studenci nauczą się integrować dane kartograficzne i niekartograficzne, tworzyć wieloczasowe bazy danych jednostek administracyjnych oraz analizować zmienność demograficzną, użytkowanie ziemi, morfologię miast i sieci transportowe w ujęciu historycznym. Przedmiot kładzie nacisk na analizę danych w ujęciu ilościowym i jakościowym oraz na skuteczną prezentację wyników badań poprzez geowizualizację.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[GEOGRL3-U04] potrafi stosować metody terenowe i kameralne oraz narzędzia badawcze, metody analizy przestrzennej oraz metody prezentacji wyników badań z zakresu nauk geograficznych, ocenić ich przydatność do realizacji zadań, w których można urzeczywistnić cel aplikacyjny geografii	Student stosowuje metody analizy przestrzennej i narzędzia geowizualizacji w celu efektywnego przedstawienia wyników badań HGIS oraz ocenia ich przydatność w rozwiązywaniu problemów przestrzennych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[GEOGRL3-U03] potrafi zaplanować i przeprowadzić, samodzielnie i w zespole, proste postępowanie badawcze z zakresu nauk geograficznych pod kierunkiem opiekuna naukowego w oparciu o niezbędne informacje z literatury fachowej i innych źródeł	Student potrafi zaplanować i przeprowadzić badania HGIS w oparciu o różnorodne źródła danych historycznych, zarówno kartograficzne, jak i niekartograficzne, w pracy indywidualnej i zespołowej.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[GEOGRL3-W06] zna w stopniu zaawansowanym metody pozyskiwania, przetwarzania i opracowywania danych o środowisku geograficznym, oraz metody ich analizy i interpretacji	Student samodzielnie pozyskuje, przetwarza i analizuje dane historyczne, w tym tworzy wieloczasowe bazy danych i stosuje metody analizy zmian użytkowania ziemi, demografii, sieci transportowych i morfologii miast.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW5] realizacja zadania problemowego
	[GEOGRL3-W02] zna i rozumie kluczowe pojęcia i teorie w geografii oraz w zaawansowanym stopniu procesy i zjawiska, dotyczące zróżnicowania przestrzennego i rozmieszczenia procesów i zjawisk na powierzchni Ziemi w różnych skalach przestrzennych, w szczególności Polski	Student rozumie i stosowuje kluczowe pojęcia i teorie w GIS historycznym oraz w geografii, w tym w analizie procesów i zjawisk przestrzennych w ujęciu historycznym.	[SW5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	1. Źródła danych w HGIS: od archiwum do warstwy GIS - niekartograficzne i kartograficzne źródła danych 2. Georeferencja i zaawansowana kalibracja materiałów archiwalnych 3. Projektowanie i implementacja wieloczasowej bazy danych jednostek administracyjnych 4. Historyczna demografia przestrzenna - kartografia statystyczna i problemy porównywalności danych 5. Analiza zmian użytkowania ziemi (LULC) i transformacji krajobrazu 6. HGIS w analizie morfologii miasta i historycznych sieci transportowych 7. Geowizualizacja historyczna i synteza analiz HGIS		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Ukończenie przedmiotu: GIS i teledetekcja I - wykład oraz ćwiczenia laboratoryjne.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwium końcowe	51.0%	35.0%
	ćwiczenia praktyczne	51.0%	65.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Gregory, I. N., Ell, P., 2008, Historical GIS: Technologies, Methodologies, and Scholarship. Cambridge University Press, Cambridge, UK. - Tyszkiewicz J., 2014, Geografia historyczna: zarys problematyki. Warszawa: Wydawnictwo DiG. - Woźniak, M., 2023, Mapowanie przeszłości. Systemy Informacji Geograficznej (GIS) a badanie przeszłości, Res Historica, nr 56, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin. - Affek, A., 2012, Kalibracja map historycznych z zastosowaniem GIS. Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego, Tom 16.	

	Uzupełniająca lista lektur	• Szady B., 2013, Czasowo-przestrzenne bazy danych jako narzędzie w geografii historycznej (Spatio-temporal databases as a tool for historical geography), Acta Universitatis Lodzensis, Folia Geographica Socio-oeconomica, Vol 14, pp. 1732. • Panecki T., 2015: Modelowanie obiektów topograficznych w bazach danych historycznych (Modelling of topographic objects in historical databases), Acta Universitatis Lodzensis, Folia Geographica Socio-oeconomica, Vol 21, pp. 3751.
	Adresy eZasobów	Uzupełniające https://ihgis.ipums.org/ - Internetowa baza danych oferująca standaryzowane tabele statystyczne z historycznych spisów ludności i rolnictwa z różnych krajów świata wraz z powiązanymi plikami granicowymi GIS, które można wykorzystać do analiz przestrzennych i porównań demograficznych w czasie https://wol.mirabilium.dlibra.psnc.pl/ - linteraktywna platforma online umożliwiająca użytkownikom przeglądanie i analizę map w kontekście przestrzenno-czasowym, łącząc historyczne dane geograficzne z aktualnymi informacjami w jednym środowisku.
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Jak ocenić dokładność przestrzenną map historycznych przed wprowadzeniem ich do bazy GIS? 2. Jakie problemy mogą pojawić się przy integracji danych z różnych okresów?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.